

ضابطه‌گذاری و نظارت بر حرفه

حسابداری و حسابداری

در شماری از کشورهای جهان

جامعه حسابداران رسمی ایران

نهادهای استانداردگذار حسابداری و گزارشگری مالی

شرکت‌های سهامی عام:

طبق قانون بورس اوراق بهادار ۱۹۳۴، کمیسیون اوراق بهادار و بورس (SEC) نهاد قانونی تدوین استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی برای شرکت‌های سهامی عام آمریکا است. ولی از آغاز، سیاست این کمیسیون در ادای این وظیفه اتکا به نهادهای بخش خصوصی بوده است. از این رو، این مسئولیت از ۱۹۳۶ تا ۱۹۵۹ به "کمیته رویه حسابداری (CAP)" و از ۱۹۵۹ تا ۱۹۷۳ به "هیأت اصول حسابداری (APB)" واگذار شده بود؛ که هر دو، توسط "انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA)" تشکیل شده بودند. پس از راه‌اندازی "بنیاد حسابداری مالی (FAF)" (در سال ۱۹۷۲) نیز این مسئولیت بر عهده "هیأت استانداردهای حسابداری مالی (FASB)" گذاشته شد. بنابراین، هم‌اکنون طبق ضوابط SEC شرکت‌های سهامی عام آمریکا موظفند حسابداری و گزارشگری مالی خود را طبق ضوابط و استانداردهای مصوب FASB انجام دهند. البته در مواردی که SEC صلاح بداند می‌تواند رعایت ضوابطی فراتر از مصوبات FASB را به شرکت‌های سهامی عام تکلیف کند.

سایر شرکت‌های فعال در بخش خصوصی:

این شرکت‌ها موظف به رعایت مصوبات FASB در حسابداری و گزارشگری مالی خود هستند.

سازمان‌های دولتی ایالتی:

این سازمان‌ها موظف به رعایت ضوابط و استانداردهای مصوب "هیأت استانداردهای حسابداری دولتی (GASB)" هستند.

دولت و سازمان‌های دولتی فدرال:

این سازمان‌ها موظف به رعایت ضوابط و استانداردهای مصوب "هیأت مشورتی استانداردهای حسابداری فدرال (FASAB)" هستند.

بنیاد حسابداری مالی (FAF)

این بنیاد یک سازمان مستقل بخش خصوصی است که مسئولیت نظارت عالی، اداره، و تأمین مالی نهادهای ملی استانداردگذار حسابداری و گزارشگری مالی آمریکا را بر عهده دارد. این نهادها عبارتند از، هیأت استانداردهای حسابداری مالی (FASB)، هیأت استانداردهای حسابداری دولتی (GASB)، شورای مشورتی استانداردهای حسابداری مالی (FASAC)، و شورای مشورتی استانداردهای حسابداری دولتی (GASAC). ساختار سازمانی FAF دارای هفت کمیته تخصصی به این شرح است:

- (۱) کمیته اجرایی،
- (۲) کمیته توسعه،
- (۳) کمیته انتصاب و ارزش‌یابی،
- (۴) کمیته مالی و جبران خدمات،
- (۵) کمیته حسابرسی،
- (۶) کمیته مشورتی نظارت بر فرآیند استانداردگذاری، و (۷) کمیته راهبری شرکتی.

پنج مقام اجرایی در کنار هیأت امنایی ۱۴ نفری راهبری و مدیریت FAF را بر عهده دارند. این افراد از سوی سازمان‌های آمریکایی دارای منافع در گزارشگری مالی برگزیده می‌شوند. این سازمان‌ها عبارتند از، انجمن حسابداری آمریکا (AAA)، انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA)، انجمن تحلیلگران مالی خبره (CFAI)، سازمان بین‌المللی مدیران اجرایی مالی (FEI)، انجمن مدیران مالی دولتی (GFOA)، انجمن حسابداران مدیریت (IMA)، انجمن ملی حساب‌رسان، ذی‌حسابان، و خزانه‌داران ایالتی (NASACT)، و انجمن صنعت اوراق بهادار و بازارهای مالی (SIFMA).

هیأت استانداردهای حسابداری مالی (FASB)

اهداف پنج‌گانه FASB عبارت است از: (۱) بهبود فایده‌مندی گزارشگری مالی با تمرکز بر ویژگی‌های کیفی ربط‌پذیری، اتکاپذیری، مقایسه‌پذیری، و ثبات رویه؛ (۲) به‌هنگام نگه‌داشتن استانداردها برای بازتاب تغییر در روش‌های انجام کسب‌وکار و تغییر در اقتصاد؛ (۳) توجه به همه زمینه‌های قابل توجه ناکارایی در گزارشگری مالی که می‌تواند از راه استانداردگذاری بهبود یابند؛ (۴) ترویج هم‌گرایی بین‌المللی استانداردهای حسابداری هم‌زمان با بهبود کیفیت گزارشگری مالی؛ و (۵) بهبود درک عمومی از ماهیت و اهداف اطلاعات در گزارش‌های مالی.

ساختار FASB از بسیاری جهات با نهادهای استانداردگذار پیشین متفاوت است. FASB دارای ۷ عضو تمام وقت است که ملزم هستند از همه مؤسساتی که پیش تر به آنها وابسته بوده‌اند جدا شوند. این کار با هدف اطمینان‌دهی از استقلال و فرا گروهی بودن FASB انجام می‌شود. همه این اعضا از سوی FAF برگزیده و به کار گمارده می‌شوند. دوره عضویت این اعضاء پنج سال است.

در سال ۱۹۸۴، "گروه کاری موضوعات نوظهور (EITF)" زیر نظر FASB راه‌اندازی شد تا از راه آن واکنشی درخور به موضوعات مالی روز انجام شود. این گروه کاری از ۱۵ عضو از بخش خصوصی و عمومی در کنار نمایندگانی ناظر از FASB و SEC تشکیل می‌شود. نظرات کارشناسی این گروه کاری درباره موضوعات مورد بررسی در قالب نشریاتی با عنوان "EITF Issue" منتشر می‌شود. این نشریات اعتباری برابر با اعلامیه‌های رسمی FASB دارند و در "اصول حسابداری پذیرفته همگانی (US GAAP)" گنجانده می‌شوند.

اعلامیه‌های رسمی FASB عبارتند از: (۱) بیانیه‌های استانداردهای حسابداری مالی، (۲) بیانیه‌های مفاهیم حسابداری مالی، (۳) تفسیرها، (۴) بولتن‌های فنی، و (۵) اعلامیه‌های گروه کاری موضوعات نوظهور. متن کامل همه این اعلامیه‌ها در بخش "اعلامیه‌ها"ی وبگاه FASB در دسترس علاقه‌مندان است.

هیأت استانداردهای حسابداری دولتی (GASB)

رسالت GASB، تدوین و بهبود استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی دولتی ایالتی و محلی برای: (۱) تولید اطلاعات فایده‌مند برای استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی، و (۲) راهنمایی و آموزش همگان، شامل ناشران، حساب‌برسان، و استفاده‌کنندگان این گزارش‌های مالی است. ارزش‌های بنیادی مدنظر GASB نیز عبارتند از: استقلال، درست‌کاری، عینیت، و شفافیت.

GASB دارای هفت عضو است که از سوی هیأت امنای FAF برای دوره‌ای پنج ساله برگزیده می‌شوند. این دوره می‌تواند تا ده سال تمدید شود. رئیس GASB تمام وقت و شش عضو دیگر پاره‌وقت در خدمت هیأت هستند. همه اعضا باید دارای دانش مناسب درباره حسابداری و امور مالی دولتی باشد.

هیأت مشورتی استانداردهای حسابداری فدرال (FASAB)

ریشه راه‌اندازی FASAB به تصویب "قانون مدیران مالی (CFO Act)" (۱۹۹۰) در کنگره آمریکا بر می‌گردد. طبق این قانون، ارائه صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده مطابق با استانداردهای لازم‌الاجرا برای دولت و سازمان‌های فدرال آمریکا الزامی شد. پس از آن نیز، به موجب

“قانون اصلاح مدیریت دولتی (GMR Act)” (۱۹۹۴) الزامات فراگیری برای صورت‌های مالی حسابرسی شده واحدهای دولتی آمریکا مقرر شد. ولی از آن جا که، در “قانون مدیران مالی (CFO Act)” (۱۹۹۰) منبع یا ماهیت استانداردهای لازم‌الاجرا تعریف نشده بود، ضرورت یافت گروه‌های مربوط درباره سازوکار تعریف این استانداردها توافق کنند. از این رو، ۱۰ اکتبر ۱۹۹۰، بر مبنای توافق خزانه‌دار آمریکا، رئیس اداره بودجه و مدیریت (OMB)، و رئیس کل دیوان محاسبات (GAO)، FASAB با هدف پیشنهاد دادن استانداردهای حسابداری مناسب برای دولت و سازمان‌های فدرال آمریکا راه‌اندازی شد.

نخستین نشست اعضای FASAB در ۲۵ ژانویه ۱۹۹۱ برگزار شد، و طی دوره‌ای پنج سال و چند ماهه (از ژانویه ۱۹۹۱ تا ژوئن ۱۹۹۶) دو “بیانیه مفاهیم حسابداری مالی فدرال (SFFAC)” و هشت “بیانیه استانداردهای حسابداری مالی فدرال (SFFAS)” از سوی FASAB برای گزارشگری مالی دولت و سازمان‌های فدرال آمریکا صادر شد. ولی، از آن جا که این هیأت طبق مقررات ۲۰۳ آیین‌نامه رفتار حرفه‌ای انجمن حسابداران رسمی آمریکا تشکیل نشده بود، صورت‌های مالی تهیه‌شده توسط دولت و سازمان‌های فدرال آمریکا با استفاده از استانداردهای این هیأت، از سوی حسابداران رسمی آمریکا به عنوان صورت‌های مالی تهیه‌شده با استفاده از “دیگر مبنای فراگیر حسابداری (OCBOA)” در نظر گرفته می‌شدند. از این رو، در آغاز، حسابداران رسمی نمی‌توانستند درباره‌ی این صورت‌های مالی اظهارنظر کنند. ولی، پس از پیشنهاد انجام اصلاحاتی در این هیأت از سوی انجمن حسابداران رسمی آمریکا، سرانجام در ۱۹ اکتبر ۱۹۹۹، این هیأت به عنوان نهاد استانداردگذار حسابداری برای دولت و سازمان‌های فدرال آمریکا به رسمیت شناخته شد و بیانیه‌های آن به عنوان بخشی از “اصول حسابداری پذیرفته همگانی آمریکا (US GAAP)” شناخته می‌شود.

نهادهای استانداردگذار حسابرسی و سایر خدمات اطمینان‌بخشی

شرکت‌های سهامی عام:

به‌موجب قانون ساربینز آکسلی (مصوب سال ۲۰۰۲) وظیفه استانداردگذاری حسابرسی شرکت‌های سهامی عام و نظارت بر حسابرسی این شرکت‌ها به “هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام (PCAOB)” واگذار شد. این نخستین بار در تاریخ حسابرسی آمریکا بود که حسابرسان تحت نظارت بیرونی و مستقل قرار می‌گرفتند. پیش از آن، وظیفه استانداردگذاری حسابرسی همه شرکت‌ها و همچنین نظارت بر حسابرسی آنها بر عهده انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA) بود.

سایر شرکت‌ها :

ضابطه‌گذاری و نظارت‌های کنترل کیفی، اخلاقی، و رفتاری در خصوص حسابرسی شرکت‌های غیر سهامی عام و اشخاص حقیقی همچنان بر عهده انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA) است.

هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام (PCAOB)

رسوایی‌های مالی آغاز هزاره سوم در آمریکا بلافاصله منجر به تصویب قانون ساربینز آکسلی در سال ۲۰۰۲ شد. به موجب بخش ۱۰۱ این قانون، PCAOB به عنوان یک نهاد حاکمیتی تحت نظارت SEC راه‌اندازی شد؛ و با هدف پاسداری از منافع عمومی و سرمایه‌گذاران، مسئولیت نظارت بر حسابرسی شرکت‌های سهامی عام و کارگزاران اوراق بهادار از طریق بهبود گزارش‌های حسابرسی آگاهانه، درست، و مستقل بر عهده آن گذاشته شد.

PCAOB دارای پنج عضو است که از سوی SEC پس از مشورت با رئیس هیأت فرمانداران سامانه بانک مرکزی و خزانه‌دار آمریکا برای دوره‌های پنج‌ساله برگزیده و به کار گمارده می‌شوند. "گروه مشورتی سرمایه‌گذار (IAG)"، "گروه مشورتی دائمی (SAG)"، و "کارگروه منابع قیمت‌گذاری" نیز از زیر مجموعه‌های این هیأت هستند.

ضابطه‌گذاری PCAOB در قالب استانداردهای حسابرسی، اخلاقی، کنترل کیفی، و گواهی‌گری انجام می‌شود و رهنمودهایی را نیز به فراخور موضوع در ارتباط با این استانداردها منتشر می‌کند. آن گروه از استانداردهای حسابرسی پیشین (مصوب AICPA) که از سوی PCAOB مورد پذیرش قرار گرفته‌اند نیز با عنوان "استانداردهای موقت" (AU) منتشر شده‌اند که با تصویب استانداردهای حسابرسی مربوط به هر موضوع توسط PCAOB آن استانداردها به تدریج از درجه اعتبار ساقط و با استانداردهای جدید جایگزین می‌شوند. مقررات، استانداردها، و بودجه PCAOB همگی باید به تصویب نهایی SEC برسند.

انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA)

AICPA در سال ۱۸۸۷ با نام "انجمن آمریکایی حسابداران عمومی (AAPA)" راه‌اندازی شد، و در سال ۱۹۱۶، عنوان آن به "انجمن حسابداران عمومی (IPA)" تغییر یافت. آن هنگام، تنها ۱۱۵۰ نفر در این انجمن عضویت داشتند. نام انجمن سپس ابتدا در سال ۱۹۱۷ به "انجمن آمریکایی حسابداران (AIA)"، و سرانجام، در سال ۱۹۵۷ به "انجمن حسابداران رسمی"

آمریکا (AICPA) تغییر کرد. البته لازم به ذکر است، "جامعه آمریکایی حسابداران رسمی (ASCPA)" که در سال ۱۹۲۱ به عنوان فدراسیونی برای جوامع ایالتی کار می‌کرد، در سال ۱۹۳۶، با "انجمن آمریکایی حسابداران (AIA)" ادغام شده بود.

تا دهه ۱۹۷۰ استانداردگذاری حسابداری و حسابرسی - به طور انحصاری - صرفاً توسط AICPA انجام می‌شد. ولی، در سال ۱۹۷۳ با راه‌اندازی FASB از سوی بنیاد حسابداری مالی (FAF) مسئولیت تدوین اصول حسابداری پذیرفته همگانی و استانداردهای حسابداری که تا آن هنگام بر عهده "هیأت اصول حسابداری (APB)" (وابسته به AICPA) بود به FASB واگذار شد. با این حال، استانداردگذاری در زمینه‌هایی همچون حسابرسی صورت‌های مالی، اخلاق حرفه‌ای، خدمات گواهی‌گری، کنترل کیفی موسسات حسابداری عمومی، خدمات مالیاتی، ارزش‌گذاری، و برنامه‌ریزی مالی همچنان در اختیار AICPA بود. ولی در پی رسوایی‌های زنجیره‌ای آغاز هزاره سوم در آمریکا که به فروپاشی یکی از پنج ابر سازمان حسابرسی آن زمان، آرتور اندرسن، منجر شد؛ سیاست‌گذاران عمومی فدرال آمریکا به این نتیجه رسیدند که مسئولیت استانداردگذاری حسابرسی باید به نهادهای دولتی مستقل‌تر و دارای اختیارات بیش‌تر واگذار شود. در نتیجه، طبق بخش ۱۰۱ قانون ساربینز آکسلی (مصوب سال ۲۰۰۲)، "هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام" (PCAOB) در سال ۲۰۰۲ راه‌اندازی و مسئولیت ضابطه‌گذاری در همه زمینه‌های کاری حسابداران رسمی در ارتباط با شرکت‌های سهامی عام به PCAOB واگذار شد. البته AICPA همچنان اختیارات گسترده خود برای ضابطه‌گذاری و نظارت‌های کنترل کیفی، اخلاقی، و رفتاری در ارتباط با بیش‌تر کارهای حسابداران رسمی - که مربوط به ارائه خدمات به شرکت‌ها خصوصی غیر سهامی عام و اشخاص حقیقی می‌شود - را حفظ کرده است.

نهاد ناظر بر حرفه حسابرسی

☐ شرکت‌های سهامی عام: PCAOB (به شرح توضیحات فوق)

☐ سایر اشخاص: AICPA (به شرح توضیحات فوق)

نهاد استانداردگذار حسابداری

شرکت‌های سهامی عام:

طبق "قانون شرکت‌ها" (مصوب ۱۹۸۵) "شورای گزارشگری مالی (FRC)" نهاد قانونی تدوین استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی برای شرکت‌های پادشاهی متحد است. با این حال، از آنجا که این قلمرو تابع ضوابط اتحادیه اروپا (The EU IAS Regulation) است، صورت‌های مالی تلفیقی شرکت‌هایی که اوراق بهادار آنها در یک بازار ضابطه‌مند معامله می‌شوند باید مطابق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) تهیه شوند.

سایر شرکت‌ها:

این شرکت‌ها موظف به رعایت مصوبات FRC در حسابداری و گزارشگری مالی خود هستند.

شورای گزارشگری مالی (FRC)

این شورا مسئولیت ضابطه‌گذاری مستقل در پادشاهی متحد را برعهده دارد و هدف آن ترویج راهبری شرکتی و گزارشگری با کیفیت بالا برای پرورش سرمایه‌گذاری است. در واقع، این نهاد در پی پدید آوردن فضایی است که در آن امکان شکوفایی سرمایه‌گذاری به‌دست آید. مسئولیت‌های ضابطه‌گذاری FRC به روشی متناسب و مبتنی بر شواهد انجام می‌شوند. برای این کار از تجربه و دانش مشارکت‌کنندگان بازار-اعضای هیأت مدیره شرکت‌ها، حسابداران، بیمه‌سنان، و سرمایه‌گذاران-استفاده می‌شود. اهداف FRC از راه وضع استانداردهایی برای گزارشگری مالی و بیمه‌سنجی (اکچوئری) برآورده می‌شود، و ضمن لازم‌الاجرا کردن به‌کارگیری این استانداردها، اجرای آنها نیز از سوی FRC پایش می‌شود. فعالیت‌های ضابطه‌گذاری دیگر نهادهای حرفه‌ای حسابداری و بیمه‌سنجی بریتانیا نیز زیر نظر این شورا انجام می‌شود. همچنین، این نهاد در ارتباط با موضوعات منافع عمومی که حسابداران و بیمه‌سنان در آنها درگیر هستند اقدامات انضباطی مستقلی را نیز اعمال می‌کند.

ذی‌نفعان اصلی FRC

علاوه بر این که استانداردهای FRC چارچوبی را برای فعالیت حسابداران، حسابرسان، و بیمه‌سنگان فعال در قلمرو پادشاهی متحد پدید می‌آورد، آیین‌نامه راهبری شرکتی (برای شرکت‌ها) و آیین‌نامه مباشرت (برای سرمایه‌گذاران) نیز توسط این شورا تدوین و ترویج شده است. رهنمودها و مقالات رهبری اندیشه نیز به‌کارگیری به‌روشنی را از سوی شرکت‌ها و حرفه‌ای‌ها ترویج می‌کند. بنابراین، ذی‌نفعان اصلی FRC را می‌توان حسابداران، حسابرسان، بیمه‌سنگان، کارگروه‌های حسابرسی، اعضای هیأت مدیره شرکت‌ها، و سرمایه‌گذاران دانست.

استانداردها و ضوابط مصوب FRC

حسابداری و گزارشگری مالی:

استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی نقشی حیاتی در کارکرد اثربخش شرکت‌ها و بازارهای سرمایه دارند. از این رو، FRC افزون بر نقش بسیار فعال و برجسته‌ای که در استانداردگذاری جهانی حسابداری و گزارشگری مالی از راه مشارکت موثر در "هیأت استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IASB)" دارد، استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی لازم‌الاجرا برای بنگاه‌های اقتصادی فعال در قلمرو پادشاهی متحد- که ملزم به رعایت استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) نیستند- را وضع می‌کند. جایگاه قانونی FRC برای وضع این استانداردها در "قانون شرکت‌ها" (مصوب سال ۱۹۸۵) مقرر شده است. این مسئولیت پیش‌تر (از سال ۱۹۹۰) بر عهده "هیأت استانداردهای حسابداری (ASB)" (زیر نظر FRC)، و پیش از آن نیز بر عهده "کارگروه استانداردهای حسابداری (ASC)" بود. ولی، از جولای ۲۰۱۲، این وظیفه به‌طور بی‌واسطه بر عهده FRC قرار گرفته است. بنابراین، "استانداردهای گزارشگری مالی (FRSs)" که پیش‌تر، از سوی "هیأت استانداردهای حسابداری (ASB)"- وضع می‌شدند هم‌اکنون از سوی FRC وضع می‌شوند. "هیأت استانداردهای حسابداری (ASB)" در زمان فعالیت خود آن بخش از استانداردهای حسابداری وضع شده از سوی "کارگروه استانداردهای حسابداری (ASC)" را زیر عنوان "بیانیه‌های روش حسابداری استاندارد (SSAPs)" پذیرفته بود. این بیانیه‌ها به محض تصویب "استانداردهای گزارشگری مالی (FRSs)" مرتبط منسوخ می‌شدند. با این حال، "بیانیه‌های روش حسابداری استاندارد (SSAPs)" که هنوز منسوخ نشده‌اند نیز همچنان لازم‌الاجرا هستند و جزو اصول حسابداری پذیرفته همگانی قلمرو پادشاهی متحد به‌شمار می‌آیند.

نهاد استانداردگذار حسابرسی

مطابق ضوابط FRC، استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و کنترل کیفی مصوب هیأت استانداردگذار "فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC)" در قلمرو پادشاهی متحد لازم‌الاجرا است.

نهاد ناظر بر حرفه حسابرسی

FRC نهاد ناظر بر حرفه حسابرسی در قلمرو پادشاهی متحد است.

نهاد استانداردگذار حسابداری

“هیأت استانداردهای حسابداری (AcSB)” نهاد قانونی استانداردگذار حسابداری و گزارشگری مالی در این کشور است. AcSB یکی از هیأت‌های استانداردگذار زیرمجموعه انجمن حسابداران رسمی کانادا (CPA Canada) است. اعضای این هیأت توسط “شورای نظارتی استانداردهای حسابداری (AcSOC)” منصوب می‌شوند. این شورا نیز یکی از نهادهای زیرمجموعه انجمن حسابداران رسمی کانادا است.

استانداردهای مصوب “هیأت استانداردهای حسابداری (AcSB)”، که باید توسط شرکت‌های دارای منافع عمومی رعایت شوند، در انطباق با “استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS)” تدوین می‌شوند. علاوه بر این، “ابزار ملی ۵۲-۱۰۷ اصول پذیرفته‌شده حسابداری و استانداردهای حسابرسی” که توسط نهادهای ناظر اوراق بهادار ایالتی منتشر می‌شوند نیز باید توسط شرکت‌هایی که اوراق بهادار آنها در بازارهای سرمایه کانادا مورد معامله قرار می‌گیرند رعایت شوند. به جز چند استثنا، صورتهای مالی این شرکت‌ها باید با استفاده از استانداردهای مصوب AcSB نیز تهیه شوند.

شرکت‌های دارای منافع خصوصی و موسسات غیرانتفاعی نیز مجاز هستند یا “استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS)” را رعایت کنند یا استانداردهایی را که ویژه این واحدها تدوین شده‌اند.

نهاد استانداردگذار حسابرسی

“هیأت استانداردهای حسابرسی و اطمینان‌بخشی (AASB)” نهاد قانونی استانداردگذار حسابرسی در این کشور است. AASB یکی از هیأت‌های استانداردگذار زیرمجموعه انجمن حسابداران رسمی کانادا (CPA Canada) است. اعضای این هیأت توسط “شورای نظارتی استانداردهای حسابرسی و اطمینان‌بخشی (AASOC)” منصوب می‌شوند. این شورا نیز یکی از نهادهای زیرمجموعه انجمن حسابداران رسمی کانادا است.

استانداردهای مصوب این هیأت، همان استانداردهای بین‌المللی حسابرسی هستند که توسط هیأت استانداردگذار حسابرسی فدراسیون بین‌المللی حسابداری (IFAC) تدوین می‌شوند.

نهاد ناظر بر حرفه حسابرسی

“هیأت حسابدگی عمومی کانادا (CPAB)” نهاد ناظر قانونی حسابرسی در کانادا است و وظیفه پاسداری از منافع عمومی را بر عهده دارد. در این کشور، صرفاً مؤسسات حسابرسی ثبت شده نزد این هیأت مجاز به حسابرسی صورتهای مالی واحدهای اقتصادی و غیرانتفاعی هستند. در حال حاضر ۲۸۱ مؤسسه حسابرسی نزد این هیأت ثبت شده‌اند.

این هیأت در سال ۲۰۰۳، به عنوان بخشی از اصلاحات ساختاری در جهت افزایش اعتماد عمومی سرمایه‌گذاران، توسط “سازمان بورس کانادا (CSA)”، “اداره سرپرستی مؤسسات مالی کانادا (OSFI)” و “انجمن حسابداران خبره کانادا (CICA)” تشکیل شد.

نهاد استاندارد گذار حسابداری

“هیأت استانداردهای حسابداری استرالیا (AASB)” نهاد قانونی استانداردگذار حسابداری در این کشور است. این هیأت یک نهاد دولتی و مستقل از حرفه حسابداری و حسابرسی است که در اجرای قانون کمیسیون اوراق بهادار و سرمایه‌گذاری‌های استرالیا (مصوب سال ۲۰۰۱) تشکیل شده است. رئیس این هیأت یازده نفره توسط وزیر بازنشستگی و قانون شرکتی دولت استرالیا منصوب می‌شود؛ و سایر اعضای هیأت نیز توسط شورای گزارشگری مالی منصوب می‌شوند. در حال حاضر، مطابق مصوبات این هیأت، همه شرکت‌های انتفاعی استرالیا ملزم به رعایت “استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS)” هستند.

“شورای گزارشگری مالی (FRC)” بر فرایند استانداردگذاری این هیأت نظارت می‌کند. این شورا در اجرای قانون کمیسیون اوراق بهادار و سرمایه‌گذاری‌های استرالیا (مصوب سال ۲۰۰۱) زیر نظارت وزیر بازنشستگی و قانون شرکتی دولت استرالیا تشکیل شده است و هدف اصلی آن نظارت بر اثربخشی چارچوب گزارشگری مالی در این کشور است.

نهاد استاندارد گذار حسابرسی

“هیأت استانداردهای حسابرسی و اطمینان‌بخشی (AUASB)” نهاد قانونی استانداردگذار حسابرسی و خدمات اطمینان‌بخشی در این کشور است. این هیأت یک نهاد دولتی و مستقل از حرفه حسابداری و حسابرسی است. رئیس این هیأت یازده نفره توسط وزیر بازنشستگی و قانون شرکتی دولت استرالیا منصوب می‌شود؛ و سایر اعضای هیأت نیز توسط شورای گزارشگری مالی منصوب می‌شوند. استانداردهای مصوب این هیأت باید در حسابرسی و بررسی اجمالی صورتهای مالی الزامی طبق “قانون شرکت‌ها” (مصوب سال ۲۰۰۱) رعایت شود.

استانداردهای مصوب این هیأت، همان استانداردهای بین‌المللی حسابرسی هستند که توسط هیأت استانداردگذار حسابرسی فدراسیون بین‌المللی حسابداری (IFAC) تدوین می‌شوند.

“شورای گزارشگری مالی (FRC)” بر فرایند استاندارد‌گذاری این هیأت نظارت می‌کند. این شورا در اجرای قانون کمیسیون اوراق بهادار و سرمایه‌گذاری‌های استرالیا (مصوب سال ۲۰۰۱) زیر نظارت وزیر بازنشستگی و قانون شرکتی دولت استرالیا تشکیل شده است و هدف اصلی آن نظارت بر اثربخشی چارچوب گزارشگری مالی در این کشور است.

نهاد ناظر بر حرفه حسابرسی

طبق قانون کمیسیون اوراق بهادار و سرمایه‌گذاری استرالیا (مصوب سال ۲۰۰۱) “کمیسیون اوراق بهادار و سرمایه‌گذاری‌های استرالیا (ASIC)” ناظر قانونی حسابرسی در این کشور است. رئیس و سه عضو تمام وقت این کمیسیون همگی توسط دولت فدرال منصوب می‌شوند. این افراد هیچ‌گونه وابستگی و ارتباطی با موسسات حسابرسی، نهادهای حسابداری و نهادهای وابسته به آنها نباید داشته باشند. در این کشور، صرفاً حسابرسان ثبت‌شده نزد این هیأت مجاز به حسابرسی صورتهای مالی واحدهای اقتصادی و غیرانتفاعی هستند.

نهاد استاندارد گذار حسابداری

طبق "قانون گزارشگری مالی" (مصوب ۱۹۹۷) "هیأت استانداردهای حسابداری مالزی (MASB)"، به عنوان یک نهاد مستقل غیردولتی، مسئول تدوین استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی در مالزی است. این هیأت دو مجموعه استانداردهای جداگانه برای شرکت‌های سهامی عام و شرکت‌های خصوصی منتشر می‌کند. از این رو، همه شرکت‌های مالزیایی (سهامی عام و خصوصی) موظف به رعایت استانداردهای مصوب این هیأت هستند.

طبق قانون یادشده، این هیأت زیر نظارت "بنیاد گزارشگری مالی (FRF)" فعالیت می‌کند. این بنیاد متشکل از نمایندگان همه گروه‌های ذی‌نفع حسابداری و گزارشگری مالی، از جمله تهیه‌کنندگان و استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی، نهادهای ناظر، و حرفه حسابداری، است.

البته لازم به ذکر است، این هیأت در آگوست ۲۰۰۸ اعلام کرد که از سال ۲۰۱۲ استانداردهای حسابداری شرکت‌های سهامی عام این کشور را با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) همگرا خواهد کرد. در این راستا، هیأت در نوامبر ۲۰۱۱ "چارچوب استانداردهای گزارشگری مالی مالزی (MFRS Framework)" را منتشر کرد؛ که کلمه به کلمه آن با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی لازم‌الاجرا تا یکم ژانویه ۲۰۱۲ یکسان بود. همچنین، هیأت اعلام کرد این چارچوب را بلافاصله پس از صدور هر استاندارد جدید یا اصلاح استانداردهای فعلی به روز خواهد کرد.

نهاد استاندارد گذار حسابرسی

"هیأت استانداردهای حسابرسی و اطمینان بخشی" مسئول تدوین استانداردهای حسابرسی و خدمات اطمینان بخشی در مالزی است. این هیأت زیرمجموعه "انجمن حسابداران مالزی (MIA)" فعالیت می‌کند. این انجمن مطابق "قانون حسابداران" (مصوب ۱۹۶۷) تاسیس شده است و مسئول پاسداری از کیفیت حرفه حسابداری، به کارگیری استانداردهای بین‌المللی و اعمال اقدامات انضباطی است. عضویت در این انجمن برای همه افرادی که در این کشور به عنوان حسابدار فعالیت می‌کنند اجباری است. این انجمن عنوان "حسابدار خبره" را به اعضای خود اعطاء می‌کند.

نهاد ناظر بر حرفه حسابرسی

مطابق " قانون حسابداران " (مصوب ۱۹۶۷) " انجمن حسابداران مالزی (MIA) " مسئول نظارت بر حرفه حسابرسی در این کشور است.

همچنین، " هیأت نظارت حسابرسی (AOB) " که از یکم آوریل ۲۰۱۰ توسط " کمیسیون اوراق بهادار مالزی (SC) " راه اندازی شده است، نیز طبق " قانون کمیسیون اوراق بهادار مالزی (SCMA) " (مصوب سال ۱۹۹۳) مسئول نظارت مستقل بر حسابرسی شرکت‌هایی است که بر منافع عمومی تأثیرگذار هستند.

نهاد استانداردگذار حسابداری

شرکت‌های دارای منافع عمومی ملزم به رعایت "استانداردهای حسابداری ترکیه (TAS)" هستند. این استانداردها توسط "نهاد قانونی استانداردهای نظارت عمومی، حسابداری و حسابرسی (KGK)" تدوین می‌شوند. این نهاد به موجب فرمان قانونی شماره ۶۶۰ در سال ۲۰۱۱ تشکیل شد و مسئولیت تدوین استانداردها که پیش از آن بر عهده "هیأت استانداردهای حسابداری ترکیه (TASB)" بود را برعهده گرفت. KGK استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) را بدون هیچ گونه تعدیلی ترجمه می‌کند و تحت عنوان "استانداردهای حسابداری ترکیه (TAS)" منتشر می‌کند. شرکت‌های دارای منافع عمومی ملزم به رعایت این استانداردها در تهیه صورتهای مالی تلفیقی و صورتهای مالی جداگانه خود هستند. البته "هیأت بازارهای سرمایه ترکیه (TCMB)" (مطابق "قانون بازارهای سرمایه") نیز مقرراتی تکمیلی برای شرکت‌های بورسی و نهادهای فعال در بازار سرمایه وضع می‌کند. همچنین، "نهاد مقررات‌گذار و ناظر نظام بانکی (BRSA)" نیز مقرراتی تکمیلی برای بانک‌ها و نهادهای تحت نظارت خود وضع می‌کند. البته همه این شرکت‌ها و نهادهای در هر صورت ملزم به رعایت "استانداردهای حسابداری ترکیه (TAS)" هستند.

سایر شرکت‌های این کشور نیز ملزم به تهیه صورتهای مالی خود طبق "چارت متحدالشکل حساب‌ها" هستند که در "بیانیه استقرار سیستم‌های حسابداری" (صادره توسط وزارت دارایی در سال ۱۹۹۳) مشخص شده است.

نهاد استانداردگذار حسابرسی

"نهاد قانونی استانداردهای نظارت عمومی، حسابداری و حسابرسی (KGK)"، علاوه بر نظارت بر حرفه حسابرسی و تدوین استانداردهای حسابداری، مسئولیت تدوین استانداردهای حسابرسی را نیز بر عهده دارد. استانداردهای مصوب این نهاد، ترجمه ترکی استانداردهای بین‌المللی حسابرسی مصوب فدراسیون بین‌المللی حسابداران (آیفک) هستند.

نهاد ناظر بر حرفه حسابرسی

طبق "قانون اعتبار" (مصوب سال ۲۰۱۲) و "کاربست قانون تجارت ترکیه" (قانون شماره ۶۱۰۳) اختیار تعیین واحدهای مکلف به حسابرسی شدن بر عهده شورای وزیران ترکیه است. در این راستا، شورای وزیران در سال ۲۰۱۳ "تصویب نامه تعیین شرکت‌های مشمول حسابرسی مستقل" (روزنامه رسمی شماره ۲۸۵۰۹) را مصوب کرد. طبق این تصویب نامه، شرکت‌های بورسی، بانک‌ها، بیمه‌ها، و کارگزاری‌ها ملزم به حسابرسی صورتهای مالی سالانه خود هستند. علاوه بر این، شرکت‌های بزرگی که حداقل دو مورد از معیارهای زیر درباره آنها صدق کند نیز ملزم به حسابرسی صورتهای مالی سالانه خود هستند: جمع دارایی‌های آنها بیشتر از ۵۰ میلیون لیر ترکیه (حدود ۱۷ میلیون دلار) باشد. درآمد آنها بیشتر از ۱۰۰ میلیون لیر ترکیه (۳۴ میلیون دلار) در سال باشد. میانگین تعداد کارکنان آنها بیشتر از ۲۰۰ نفر باشد.

طبق قانون، مجوز انجام حسابرسی مستقل به اعضای "اتحادیه اتاق‌های حسابداران رسمی (TÜRMOB)" اعطا شده است. این حسابداران رسمی ملزم به رعایت مقررات "نهاد قانونی استانداردهای نظارت عمومی، حسابداری و حسابرسی (KGK)" هستند.

پیش از سال ۲۰۱۱، طبق "قانون حسابداری رسمی و حسابداری قسم خورده" (قانون شماره ۳۵۶۸)، مصوب سال ۱۹۸۹ و تجدید نظر ۲۰۰۹، حرفه حسابرسی ترکیه خود انتظام بود. طبق این قانون، حسابداری و حسابرسی به عنوان حرفه شناخته می‌شوند و صرفاً افرادی می‌توانند در این حرفه کار کنند که یکی از دو گواهینامه حرفه‌ای، "حسابدار رسمی (SMMMS)" یا "حسابدار قسم خورده (YMMs)" را داشته باشند. این دو گواهینامه توسط "اتحادیه اتاق‌های حسابداران رسمی (TÜRMOB)" به افراد واجد شرایط اعطا می‌شد و توسط این اتحادیه (شامل ۸۱ اتاق محلی) بر کار آنان نظارت می‌شد. نظارت بر این اتحادیه نیز توسط وزارت دارایی ترکیه انجام می‌شد.

از سال ۲۰۱۱ با تشکیل "نهاد قانونی استانداردهای نظارت عمومی، حسابداری و حسابرسی (KGK)" (طبق فرمان قانونی شماره ۶۶۰) نظارت و مقررات‌گذاری حرفه حسابرسی توسط این نهاد انجام می‌شود. این نظارت از طریق تدوین استانداردهای حسابداری و حسابرسی (طبق استانداردهای بین‌المللی)، برگزاری آزمون اعطای گواهینامه‌های حرفه‌ای اعضای حرفه، انجام اقدامات انضباطی و کنترل کیفی، و تدوین استانداردهای اخلاق حرفه‌ای اعمال می‌شود.

البته "هیأت بازارهای سرمایه ترکیه (TCMB)" و "نهاد مقررات‌گذار و ناظر نظام بانکی (BRSA)" نیز برای حسابرسی واحدهای زیرمجموعه خود مجوزهای تکمیلی به حسابداران واجد شرایط اعطاء می‌کنند.

جمع‌بندی

- در ایالات متحده آمریکا، تدوین استانداردهای حسابداری بر عهده هیأت استانداردهای حسابداری مالی (FASB) می‌باشد که زیر نظر بنیاد حسابداری مالی (FAF) که یک سازمان مستقل بخش خصوصی است، فعالیت می‌کند.
- تدوین استانداردهای حسابداری بر عهده هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام (PCAOB) می‌باشد که زیر نظر بورس اوراق بهادار فعالیت می‌نماید.
- نظارت بر حسابداری صورت‌های مالی شرکت‌های سهامی عام فعال در بورس بر عهده هیأت نظارت بر حسابداری شرکت سهامی عام (PCAOB) و نظارت بر حسابداری سایر شرکت‌ها و مقررات‌گذاری در این زمینه بر عهده جامعه حسابداران رسمی آمریکا (AICPA) می‌باشد.
- در پادشاهی متحد (انگلستان، اسکاتلند، ویلز و ایرلند شمالی) تدوین استانداردهای حسابداری، حسابداری و نظارت بر حرفه حسابداری بر عهده مؤسسه‌های شورای گزارشگری مالی (FRC) که متشکل از ۱۵ نفر عضو مستقل، به انتخاب وزیر بازرگانی می‌باشد.
- در کانادا تدوین استانداردهای حسابداری بر عهده هیأت استانداردهای حسابداری (AcSB) زیرمجموعه جامعه حسابداران رسمی کانادا (CPA Canada) می‌باشد. تدوین استانداردهای حسابداری بر عهده هیأت استانداردهای حسابداری و اطمینان‌بخشی (AASB) زیر مجموعه جامعه حسابداران رسمی کانادا (CPA Canada) می‌باشد.
- نهاد ناظر بر حرفه حسابداری، هیأت حسابدهی عمومی کانادا (CPAB) می‌باشد که مشترکاً زیر نظر بورس کانادا، انجمن حسابداران خبره کانادا و اداره سرپرستی مؤسسات مالی کانادا می‌باشد.
- در استرالیا تدوین استانداردهای حسابداری بر عهده هیأت استانداردهای حسابداری استرالیا (AASB) و تدوین استانداردهای حسابداری بر عهده هیأت استانداردهای حسابداری و اطمینان بخشی (AUASB) که نهادهایی مستقل از حرفه حسابداری و حسابداری می‌باشند، و نظارت بر حرفه حسابداری بر عهده کمیسیون اوراق بهادار و سرمایه‌گذاری استرالیا (ASIC) می‌باشد.
- در مالزی تدوین استانداردهای حسابداری بر عهده هیأت استانداردهای حسابداری مالزی (MASB) می‌باشد که یک نهاد مستقل غیر دولتی است. تدوین استانداردهای حسابداری بر عهده هیأت تدوین استانداردهای حسابداری و اطمینان بخشی، زیر نظر انجمن حسابداری مالزی (MTA) می‌باشد. نهاد ناظر بر حرفه حسابداری جهت شرکت‌های سهامی عام، بر عهده هیأت نظارت حسابداری (AOB) می‌باشد و نظارت بر حسابداری سایر شرکت‌ها بر عهده انجمن حسابداران مالزی (MTA) می‌باشد.
- در ترکیه تدوین استانداردهای حسابداری و حسابداری و نظارت بر حرفه حسابداری بر عهده نهاد قانونی استانداردهای نظارت عمومی حسابداری و حسابداری (KGGK) می‌باشد که یک نهاد غیر دولتی و مستقل می‌باشد.